राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
महाराष्ट्र राज्य

अतिरिक्त संचालक दूरध्वनी क्रमांक (वै) - कार्यालय दूरध्वनी क्र. -	२६०५८९९६ (वै) २६०५८७३९ (का) २६०५८१३९ (का) २६०५८४७६ (का)	अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटूंब कल्याण, माता बालसंगोपन व शालेय आरोग्य, कुटूंब कल्याण भवन, राजा बहादूर मिल रोड, रेल्वे स्टेशनच्या मागे, पुणे ४११ ००१. फॅक्स नं.-०२० - २६०५८७६६ / २६०५८२१८ / २६०५८१०९ Email ID : spm.pune1@gmail.com
आरोग्य सेवा		जा.क्र.राकुकका /बाल आरोग्य-१५(क)/एचबीवायसी कार्यक्रमाच्या कामकाजाबाबत/ /२०२२ दि ९/५/२०२२ ३५९६०४-३६०६२

प्रति,

- जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
  जिल्हा परिषद .... सर्व
- जिल्हा शल्य चिकित्सक,
  सामान्य रुग्णालय...... सर्व
- वैदयकिय आरोग्य अधिकारी,
  महानगरपालिका............... सर्व

विषय – गृहस्तरावर नवजात बालकांची काळजी (HBNC)

राज्यातील माता व बालमृत्यु कमी करण्यासाठी आशांना एच.बी.एन.सी. (Home Based Newborn Care) अंतर्गत एक ते चार टप्प्याचे प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. आशांनीएच.बी.एन.सी. प्रशिक्षणाच्या आधारावर नवजात बालकांना ४२ दिवसात सहा ते सात भेटी देवून बालकांमध्ये न्युमोनिया,हायपोथर्मिया, सेप्सीस, ताप, स्तनपान समस्या, डायरिया, अधिक धोक्याची बालके, कमी दिवसाचे बालके आढळल्यास त्यांना शासकिय आरोग्य संस्थेत संदर्भितकरावयाचे आहे. आशा ४२ दिवसात सहा ते सात भेटी देत असल्याने तसेच भेटी दरम्यान नवजात बालकांमध्ये असलेल्या आजाराचे निदान वेळेवर होत असल्याने नवजात बालकांना वेळेवर उपचार प्राप्त होतात.

➢ **गृहभेटीचे उद्देश पुढील प्रमाणे:**

- माता बाल संरक्षण (MCP) कार्डमध्ये नवजात बाळाच्या वजनाची नोंदकरणे.
- BCG, OPV,Pentavalent,RVV,PCVआणि FIPV लसीकरणाचा पहिला डोस ची खात्री करणे.
- प्रसूतीच्या ४२ दिवसांपर्यंत आई आणि नवजातबालक दोघेही सुरक्षित राहतील याची खात्री करणे.

- जन्म नोंदणी झाली आहे याची खात्री करणे.

एचबीएनसी कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणी करीता मार्गदर्शक सुचना

➢ **आशांच्या एचबीएनसी गृहभेटी -**

- महिला आरोग्य संस्थेत प्रसूती झाल्यास आशांने नवजात बालकांस ६ गृहभेटी (३,७,१४,२१,२८,४२ व्या दिवशी) देणे अनिवार्य आहे.
- महिला घरी प्रसूती झाल्यास आशांना ७ गृहभेटी देणे (३,७,१४,२१,२८,४२ व्या दिवशी) देणे अनिवार्य आहे.(पहिली गृहभेट प्रसूती नंतर २४ तासाचे आत दयावयाची आहे)
- नवजात बालक अपुर्ण दिवसाचे असल्यास, कमी वजनाचे किंवा गंभीर आजारी असल्यास आवश्यकतेनुसार (प्रशिक्षण दिल्याप्रमाणे) अतिरिक्त गृहभेटी आशांनी दयावयाच्या आहेत.
- आशांना गृहभेटी दरम्यान बालकांच्या तपासणी दरम्यान आढळलेल्या बाबींची नोंद करण्याकरिता एचबीएनसी बुकलेट उपलब्ध करून दिले आहे. (एचबीएनसी बुकलेट नमुना प्रपत्र १ मध्ये जोडला आहे.)
- गृहभेटीचे प्रपत्र आणि नवजात बालकाची प्रथम तपासणी केल्याचे प्रपत्राची माहिती आशांनी पुर्णपणे भरणे आवश्यक आहे.
- आशांनी ज्या बालकांच्या ४२ दिवसापर्यंतच्या गृहभेटी पुर्ण केल्या आहेत त्या बालकांचे प्रपत्र / बुकलेट महिन्याच्या शेवटी पुढील तपासणी करण्यास संबधित गटप्रवर्तक / एनएनएम यांचेकडे दयावेत.
- आशांनी भरलेल्या प्रपत्राची (बुकलेट) तपासणी गटप्रवर्तक / ए.एन.एम. यांनी करावी.
- गटप्रवर्तक / ए.एन.एम. यांनी तपासणी केल्याप्रमाणे आशा स्वयंसेविकेस रू. २५०/- प्रमाणे प्रती बालक याप्रमाणे मोबदला अदा करण्यात यावा.
- गटप्रवर्तक भरलेले प्रपत्र प्रा. आ. केंद्रस्तरावर सुरक्षित ठेवण्यात यावे.

➢ **एचबीएनसीअंतर्गत आशांची गृहभेटी कार्यक्षेत्रातील जबाबदारी -**

- आशांच्या गृहभेटी दरम्यान नवजात बालकांमध्ये प्रशिक्षण दिल्यानुसार तसेच उदा. न्युमोनिया,हायपोथर्मिया, सेप्सीस, ताप , स्तनपान समस्या, डायरिया, अधिक धोक्याची बालक, कमी दिवसाचे बालके आढळल्यास बालकांच्या जिवाला धोका होवू नये याकरीता बालकांस संदर्भित करण्याकरिता बालकांच्या कुटुबियांना प्रवृत्त करून लगतच्या शासकिय आरोग्य संस्थेत संदर्भित करावे.(आजारी आढळलेल्या व संदर्भित केलेल्या बालकांचा अहवाल नमुना प्रपत्र क्र. २ मध्ये जोडलेला आहे.)

- नवजात बालकांना संदर्भित करण्याकरिता शासकीय १०८/१०२ क्रमांकाच्या वाहनाच्या वापर करण्यात यावा.१०८/१०२ क्रमांकाचे वाहन उपलब्ध होत नसल्यास संदर्भित करण्याकरिता अन्य योग्य वाहन उपलब्ध करून दयावे व त्याचा प्रवास / वाहन खर्च हा ग्राम आरोग्य पाणीपुरवठा व स्वच्छता समितीच्या निधीमधून भागविण्यात यावा.
- एखादया नवजात बालकामध्ये आजारी असल्याची लक्षणे आढळल्यास बालकास जवळच्या / लगतच्या शासकीय आरोग्य संस्थेत संदर्भित करून संबधित प्रा. आ. केंद्राच्या वैदयकीय अधिकारी / एनएनएम यांना सुचना दयावी.
- नवजात बालक आरोग्य संस्थेत दाखल असताना पुर्ण उपचार झाल्याची खात्री करावयाच्या दृष्टीने आशाने गृहभेटी करताना अशा बालकांचा पाठपुरावा करावा.
- वर नमुद आजाराचे निदान करण्याकरिता आशा स्वयंसेविकाकडे वजनकाटा, थर्मामिटर, घडयाळ हे साहित्य आणि औषधे असणे आवश्यक आहे.

➢ **अहवाल –**

- आशा कार्यकर्तीने एचबीएनसी बुकलेट मध्ये गृहभेटींच्या नोंदी भराव्यात, त्या वरुन मासिक अहवाल तयार करावा.
- गटप्रर्वतक यांनी कार्यक्षेत्रातील सर्व आशांचा अहवाल एकत्र करुन तालुका स्तरावर दयावा.
- तालुका समुह संघटक यांनी सर्व पीएचसी निहाय अहवाल एकत्र करुन जिल्हा समुह संघटक यांच्याकडे सादर करावा.
- जिल्हा समुह संघटक यांनी राज्य कार्यालयाकडे (मुंबई dcmasha530@gmail.com व पुणे ashafollowupreport@gmail.com) या ई-मेल आयडी वर पाठवावा.

➢ **एचबीएनसीअंतर्गत एएनएम यांची आशांच्या गृहभेटीसंदर्भात कार्यक्षेत्रातील जबाबदारी व गटप्रवर्तक व तालुका समुह संघटक यांचे सनियंत्रण –**

- एचबीएनसी कार्यक्रमाचे सनियंत्रण महत्वपुर्ण असल्याने यात आशा गटप्रर्वतक व बीसीएम यांची भूमिका महत्वपुर्ण आहे.
- गटप्रर्वतक व बीसीएम यांनी कार्यक्षेत्रात भेट देवून आशांच्या एचबीएनसीच्या गृहभेटीचे पर्यवेक्षण करणे आवश्यक आहे. तसेच आशांनी गृहभेटी केलेल्या किमान १० माता व बालकांना बीसीएम यांनी भेटी देवून पर्यवेक्षण करणे गरजेचे आहे. सदर पर्यवेक्षणा दरम्यान आशांच्या गृहभेटीचे काम कुटुंबियांकडून / मातेकडून तपासण्यात यावे. तसेच आशांनी निश्चित करुन दिलेल्या भेटी केल्या आहेत की नाही यांची शहानिशा करावी. तसेच भेटी दरम्यान अतिजोखमीचे बालके, वंचित घटकातील बालके यांच्या वर लक्ष केंद्रित करावे.

- आढावा:

- **प्राथमिक आरोग्य केंद्रस्तरावर वैद्यकिय अधिकारी व सामुदाय आरोग्य अधिकारी :-** प्रा.आ.केंद्र स्तरावरील वैद्यकिय अधिकारी व सामुदाय आरोग्य अधिकारीयांनी आशांच्या मासिक बैठकीमध्ये तसेच व्हीएचएनडी वेळी एचबीएनसी अंतर्गत आशाच्या कार्यक्षेत्रात जन्माला आलेल्या बालकांची संख्या, गृहभेटी केलेल्या बालकांची संख्या, बालकांमध्ये आढळलेला आजार, संदर्भीत बालकांची संख्या याबाबतचा आढावा नियमित पणे वैद्यकिय अधिकारी / आशा गटप्रर्वतक यांनी घ्यावा. तसेच गटप्रर्वतक व बीसीएम यांनी कार्यक्षेत्रात भेटी दरम्यान आढळलेल्या बाबींवर चर्चा व व्यवस्थापन करावे.

- **तालुकास्तर:**
  - आशा गटप्रर्वतक यांची तालुका समुह संघटक व तालुका आरोग्य अधिकारी यांनी मासिक बैठक घ्यावी.

- **जिल्हास्तर :**
  - जिल्हा आरोग्य अधिकारी व जिल्हा माता बाल संगोपन अधिकारी यांनी तालुका समुह संघटक व आशा गटप्रर्वतक यांची दरमहा बैठक घ्यावी.

- **नवजात बालकास ४५ दिवस झाल्या नंतर आशांना मोबदला अदा करण्या करिता खालील बाबींची पुर्तता होणे आवश्यक आहे.**
  - ज्या आशांचे एचबीएनसीचे प्रशिक्षण झाले आहे त्याच आशा एचबीएनसी अंतर्गत माता व बालकास गृहभेटी करण्यास पात्र आहेत.
  - जन्माला आलेल्या प्रत्येक बालकांच्या जन्माची नोंदणी झालेली असली पाहिजे.
  - आशाने माता बाल सुरक्षा कार्डवर बालकांचे जन्म, वजन, नोंदणी करणे बंधन कारक आहे.
  - एचबीएनसी अंतर्गत ४२ दिवसांपर्यंत माता व बालक निरोगी राहतील यासाठी आशा स्वयंसेविका प्रयत्नशील राहतील

- **आशांचा एचबीएनसी अंतर्गत मोबदला अदा करावयाच्या सूचना -**
  - आशाने माता व नवजात बालकास ४२ दिवसाच्या कालावधीत ६ ते ७ भेटी दिल्यास प्रति बालक रु. २५०/- इतका मोबदला अदा करण्यात यावा.
  - प्रसूती दरम्यान १ किंवा १ पेक्षा अधिक नवजात बालकांचा जन्म झाल्यास व ४२ दिवसांच्या कालवधीत ६ ते ७ भेटी दिल्यास प्रती बालक रु. २५०/- या प्रमाणे आशांना मोबदला अदा करावा.

- **माहेरी प्रसूती झालेल्या महिला व बालकांच्या भेटी दिल्यास आशांना मोबदला अदा करण्याच्या सूचना -**

- सदर महिला माहेरी किंवा सासरी असेल तर तेथील कार्यक्षेत्रातील आशांनी माता व बालकास दिलेल्या भेटीच्या प्रमाणात रु.१२५/- मोबदला अदा करावा (३ गृह भेटीपेक्षा कमी भेटी असल्यास मोबदला देय राहणार नाही).
- संबंधित कार्यक्षेत्रातील एएनएम किंवा गटप्रवर्तक यांनी आशांच्या गृहभेटी दिल्याची खात्री करावी.
- एचबीएनसी कार्यक्रमाचा मासिक अहवाला संदर्भात राज्यस्तरावरुन प्रपत्र उपलब्ध करुन देण्यात आले असून त्याप्रमाणे दरमहा अचुक व वेळेवर राज्यस्तरावर आशा कक्षास पाठवावा

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा

कुटूंब कल्याण माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे.

<u>प्रत माहितीसाठी सविनय सादर -</u>

१) मा.अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२) मा.आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.

३) मा.संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

Annexure -1

नवजात शिशुची पहिली तपासणी (जन्मानंतर १ तासाने किंवा जास्तीत जास्त ६ तासांत तपासणी करावी. जर जन्माच्या दिवशी आशा उपस्थित नसेल तर पहिल्या भेटीच्या दिवशी फॉर्म भरावा व त्याची तारीख टाकावी			
गृहभेटीची तारीख		जन्मानंतर पहिली भेट	पर्यवेक्षक / गटप्रवर्तकाकरीता
१	बाळ जिवंत आहे का (होय/ नाही) नसल्याय मृत्युचा दिनांक व वेळ लिहा		मृत्युचे कारण एएनएम/ प्रा.आ. केंद्राला कळवा
जर शिशुचा उपजत मृत्यु / नवजात मृत्यु असेल तर पुढे तपासणी करु नका पण १,३,७ १४, २१, २८, ४२ या दिवशी फॉर्म नुसार मातेची पुणे तपासणी करा			
२	बाळ कमी दिवसाचे आहे का? (असल्यास किती आठवडयात मातेची प्रसुती झाली)		चुक / बरोबर
३	प्रथम तपासणीची दिनाक वेळ:*पहाटे / सकाळी / दुपारी* / सायंकाळ / रात्री	.... वाजून .... मिनिटे	प्रथम तपासणी केली
४	माता जिवंत आहे काय (होय/ नाही) नसल्याय मृत्युचा दिनांक व वेळ लिहा		एएनएम/ प्रा.आ. केंद्राला कळवा
जर मातेचा मृत्यु झाला असेल तर मातेची तपासणी करु नका पण १,३,७ १४, २१, २८, ४२ या दिवशी फॉर्म नुसार नवजात बालकाचीपुर्ण तपासणी करा			
५	मातेला खालीलपैकी कोणती अडचण आली ?		
अ	अत्याधिक रक्तस्त्राव (होय/ नाही)		होय / नाही
ब	बेशुध्द / झटके (होय/ नाही)		होय / नाही
६	शिशूच्या जन्मानंतर प्रथम आहाराच्या रुपात शिशूला काय दिलेगेले?		चुक / बरोबर
७	शिशूला प्रथम किती वाजता स्तनपान दिले गेले?	...........वाजून ………………. मिनिटे	चुक / बरोबर
८	शिशू दूध कसे प्यायले? (योग्य पर्यायास खूण करावी.) *सहजपणे *कमजोरपणे *स्तनपानादवारे दूध न पिता दूध चमच्याने प्यायले *स्तनपानादवारे व चमच्यानेही दूध प्यायले नाही		चुक / बरोबर
९	मातेला स्तनपान देण्यास अडचण आली का ?	होय / नाही ………………………………………………	होय / नाही
अ)	होय असल्यास अडचण लिहा		होय / नाही

Annexure -1

बाळाची पहिली तपासणी			
१	शिशूचेथर्मामीटरनेतापमान पहा. (काखे मधून पहा आणि नोंद करा)		चूक /बरोबर……………..…
२	डोळे – सामान्य		चूक /बरोबर……………..…
	डोळयातून पू वाहत आहे का ? किंवा सूज आहे का ?		चूक /बरोबर……………..
३	नाभी / नाळेतून रक्त निघत आहे का ?		चूक /बरोबर……………..…
	जर प्रश्न क्रमांक ३ मध्ये होय आल्यास तर आशा/ आरोग्य सेविका / टीबीए यांनी नाळेला स्वच्छ दो-याने परत बांधावे		
४	वजन	…………किग्रॅ ……… .ग्रॅम	चूक /बरोबर……………
	वजन काटयावरचा रंग		चूक /बरोबर………….
५	नवजात शिशूमध्ये खालीलपैकी लक्षणे आढळल्यास नमूद करा.		
अ)	हात पाय लुळे आहेत का ?		चूक /बरोबर……………
ब)	दूध कमी पित आहे किंवा बंद केलेले आहे का ?		चूक /बरोबर……………
क)	खूप हळूवार रडत आहे किंवा रडणे बंद केलेले आहे का?		चूक /बरोबर……………..
६	नवजात बालकाची नियमित काळजी: खालील कृती केली का?		चूक /बरोबर……………..…
अ)	नवजात बालकास कोरडे केले का ?		चूक /बरोबर…………
ब)	नवजातबालकास उबदार ठेवणे,अंघोळ न घालणे, नवजात बालकास कपडयात गुंडाळणे,मातेजवळ ठेवणे		चूक /बरोबर……………..
क)	नवजात बालकास निव्वळ आईचे दूध पाजले का?		चूक /बरोबर………..
ड)	शिशूमध्येकाही व्यंग दिसत आहे का?(योग्य पर्यायास खूण करावी.) * हातपाय वाकडे झालेले * फाटलेले/दुभंगलेले ओठ * मानेवर किंवा पाठीवर गाठी * अन्य		चूक /बरोबर………..
इ)	होय आढळल्यास खालीलपैकी कोणते व्यंग दिसले?		चूक /बरोबर……………..…

ई)	व्यंग आढळल्यास आशाने शिशूला संदर्भित केले का ?		चूक /बरोबर……………..…

	गृहभेटीचा नमुना – माता व नवजात बालकाची तपासणी									
	तपासा व विचारा	दिवस १ (घरी प्रसुती झाल्यास)	दिवस ३	दिवस ७	दिवस १४	दिवस २१	दिवस २८	दिवस ४२	पर्यविक्षकाव्दारे तपासणी	तालुका समुह संघटक चे अभिप्राय
	आशाच्या भेटीची तारीख									
	अ) मातेला विचारा									
१	बाळ जिवंत आहे का (होय/ नाही)								मृत्युचा दिनांक व वेळ लिहा	
	जर शिशुचा मृत्यु झाला असेल तर पुढे तपासणी करु नका पण १,३,७ १४, २१, २८, ४२ या दिवशी फॉर्म नुसार मातेची पुर्ण तपासणी करा									
२	माता २४ तासात किती वेळा जेवण करते?								चार पेक्षा कमी वेळा जेवण करीत असल्यास मातेला पूर्ण जेवण घेण्याचा सल्ला दिला का?	
३	रक्तस्त्राव - एका दिवसात माता किती घडया(पॅड) बदलते?								*जर माता ५ घडयांपेक्षा जास्त (पॅड) बदलत असेल तर मातेला जवळच्या रुग्णालयात पाठवले का?	
४	बाळंतपणानंतरशिशूला उबदार ठेवले जाते का?(मातेच्या जवळ - त्वचा संपर्कपद्धतीने ठेवणे,कपडे घालणे आणि व्यवस्थित गुंडाळून ठेवणे)									
५	शिशूला व्यवस्थितरित्या स्तनपान केले जाते का (भूक लागेल तेव्हा किंवा									

	२४तासातून कमीत कमी १०-१२ वेळा)									
६	शिशुसतत रडत राहतो का? किंवा दिवसातून ६ पेक्षाकमीवेळा लघवी करतो का?									
	ब)मातेची तपासणी									
१	मातेचेतापमान (मोजा व नोंद करा) (कोणत्याही एका पध्दतीने)									
२	दुर्गंधयुक्त स्त्राव आणि १०० डिग्री फॅरेनाहिट (३७.८ डिग्रीसेल्सिअस) पेक्षा जास्त ताप आहे का?									
३	माता असबंध बोलत आहे का ? किंवा तिला झटके येत आहेत काय?									
४	प्रसुतीनतर मातेला दुध येत नाही किंवा दुध कमी आहे असे मातेला वाटते का?									
५	स्तनाग्राला चिरा पडणे/दुखणे किंवा स्तनात गाठ आहे का?									
	क) नवजात बालकाची तपासणी- बाळाला तपासण्यापुर्वी आशाने हात साबण व पाण्याने स्वच्छपणे धुवावेत									
		दिवस १ (घरी प्रसुती झाल्यास)	दिवस ३	दिवस ७	दिवस १४	दिवस २१	दिवस २८	दिवस ४२		
१	डोळे सूजलेले आहेत का? किंवा पू ने भरलेले आहेत का ?								जर डोळयांमध्ये पू असेल तर ॲंटीबायोटीक क्रीम लावा	
२	वजन								जर बाळाचे वजन २.५ किग्रॅ पेक्षा कमी असेल तर मातेला बाळाला अधिक वेळा स्तनपान व उबदार ठेवण्यास	

									सागा . जर बाळाचे वजन १.८ किग्रॅ पेक्षा कमी असेल तर विशेष नवजात काळजी कक्ष (जिल्हा रुग्णालय) येथे संदर्भित करा व अतिरिक्त भेटी दया. जर बाळाचे वजन वाढत नसेल तर विशेष नवजात काळजी कक्ष (जिल्हा रुग्णालय) येथे संदर्भित करा.	
३	शिशूचेतापमान (मोजा व नोद करा) (कोणत्याही एका पध्दतीने)								तर तापमान ९७ [a] पेक्षा कमी असेल तर बाळाला उबदार ठेवण्यासाठी घरातील खोलीचे तापमान वाढविणे, कांगारु मदर केअर देणे तसेच अधिक वेळा स्तनपान करण्यासाठी मातेला सांगा. जर तापमान ९५.९ पेक्षा कमी असेल तर वरीलप्रमाणे उपाय सांगा तसेच बाळाला गरम कपडयात गुंडाळून मातेजवळ ठेवायला सांगा. जर तापमान ९९ पेक्षा जास्त (ताप) असेल तर जंतुसंसर्गाचे लक्षणे आहेत का ते बघा. जर लक्षणे नसतील तर पॅरासिटेमॉल औषध दया व जवळच्या आरोग्य केंद्रात पाठवा.	
४	डोळ्यात किंवा त्वचेचे पिवळेपणा(काविळ)*								जर बाळाला पहिल्या दिवसापासून कावीळ झाला असेल किंवा जन्मानंतर १४ दिवसांपेक्षा जास्त कावीळ असेल तर विशेष नवजात	

									काळजी कक्ष (जिल्हा रुग्णालय) येथे संदर्भित करा.	
५	बाळाला बीसीची लस मिळाली का									
६	बाळाला पालीओ ची लस मिळाली का									
७	बाळाला हिपॅटायटीस बी ची लस मिळाली का									
ड)	**माता व नवजात बालकाला संदर्भ सेवा**									
१	नवजात बालकाला सदर्भित केले का? (होय / नाही) जर केले असेल तर तारीख, कारण व संस्थेचे नाव लिहा.									
२	मातेला सदर्भित केले का? (होय / नाही). जर केले असेल तर तारीख, कारण व संस्थेचे नाव लिहा.									

Annexure -1

इ)	जंतूसंसर्ग निदानाचे प्रपत्र – खालील जंतुसंसर्गाची लक्षणे बघा असल्यास होय लिहा, नसल्यास नाही लिहा									
	भेट	दिवस १ (घरी प्रसुती झाल्यास)	दिवस३	दिवस७	दिवस१४	दिवस२१	दिवस२८	दिवस४२		
	भेटीची तारीख									
	विचारा / तपासा									
१	सर्वहातपाय लुळे आहेत का? (होय/नाही)								पहिली ३ लक्षणे मागील भेटीवेळी नव्हती व नव्याने दिसली असल्यासच जंतुसंसर्गाचे निदान करण्याकरीता घ्यावी. भेटीच्या दिवशी कोणतेही १ लक्षण आढळल्यास जंतुसंसर्ग म्हणून निदान करावे व संदर्भपुर्व ॲमोक्सिसिलीन चा १ डोस देऊन जवळच्या आरोग्य केंद्रात पाठवावे २.० किग्रॅ < १ मिली २.० ते ३.० किग्रॅ – २.५ मिली ३.० ते ४.० किग्रॅ – ३ मिली ४.० ते ५.० किग्रॅ - ४ मिली	
२	दूध कमी पीत आहे का/बंद केलेले आहे का? (होय/नाही)									
३	खूप हळूवार रडत आहे का? /रडणे बंद केलेले आहे का?(होय/नाही)									
४	पोट फुगून येणे अथवा मातेची तक्रार कि बाळ वारंवार उलटी करतो(होय/नाही)									
५	मातेची तक्रार कि वारवार बाळ थंड पडते बाळाचे तापमान कमी होते. ९९ डिग्री पेक्षा तापमान जास्तहोणे (होय/नाही)									
६	छाती आत ओढली जाणे (होय/नाही)									
७	श्वसनाचा दर ६० प्रति मिनिट पेक्षा जास्त (होय/नाही)									
८	नाळेत पु होणे (होय/नाही)									
पर्यवेक्षकाची नोंद अपुर्ण काम / चुकीचे काम / चुकीचा रेकॉर्ड										
	आशाचे नाव						आशाची			

Annexure -1

							सही			
	आशा गटप्रवर्तकाचे नाव						आशा गट प्रवर्तकाची सही			
	एएनएम चे नाव						एएनएम ची सही			

मातेच्या - नवजात अर्भकाच्या भेटीसाठी गृहभेट कार्ड

(आशांनी भरावयाचे व संदर्भ म्हणून जतन करावयाचे)

गावाचे नाव .... उपकेंद्राचे नाव-..तालुका...

आईचे नाव..वडिलांचे नाव..आशाचे नाव...

बाळाच्या जन्माचा दिनांक...जन्माचे ठिकाण(आरोग्य संस्था – खाजगी /शासकीय- घरी)..................................बाळाचे लिंगः स्त्री/पुरुष............................

प्रसुती (सामान्य/सी सेक्शन/सहाय्य)....................................उपजत मृत्यु (हो/नाही)............................... स्तनपान सुरु केले(१ तासाच्या आत/ १तासाने व ४ तासांच्या आत /४ तासाने

व २४ तासांच्या आत/ २४ तासांनंतर)

रुग्णालयातून सोडल्याची तारीख- आई ....बाळ...

जन्माच्या वेळी बाळाचे वजन......................ग्रॅम जन्म नोंदणी केली (होय/ नाही)........................... आरसीएच आयडी क्रः..

पर्यविक्षकाची स्वाक्षरी...दिनांक ....

Annexure -1

मातेच्या - नवजात अर्भकाच्या भेटीसाठी गृहभेट कार्ड

(आशांनी गृहभेटीदरम्यान भरावयाचे व गृहभेट पुर्ण झाल्यानंतर एएनएम/ एमपीडब्ल्यु, आशा गटप्रवर्तक यांचेकडे दयावे)

गावाचे नाव ………………………………………………… उपकेंद्राचे नाव-………………………………………………….तालुका……………………………………… ………………………

आईचे नाव……………………………………………………………वडिलांचे नाव…………… ……………………………………….आशाचे नाव……………………………………………………………….

बाळाच्या जन्माचा दिनांक…………………………………….जन्माचे ठिकाण(आरोग्य संस्था-खाजगी/शासकीय, घरी) ……………………………….बाळाचे लिंगः
स्त्री/पुरुष…………………………

प्रसुती (सामान्य/सी सेक्शन/सहाय्य)…………………………………उपजत मृत्यु (हो/नाही)…………………………… स्तनपान सुरु केले- (१ तासाच्या आत/ १तासाने व ४ तासांच्या आत /४ तासाने

व २४ तासांच्या आत/ २४ तासांनंतर)

रुग्णालयातून सोडल्याची तारीख- आई ………………………………………………………………बाळ……………………………………………………………….

जन्माच्या वेळी बाळाचे वजन…………………ग्रॅम जन्म नोंदणी केली (होय/ नाही)……………………… आरसीएच आयडी क्रः ………………………………………………………….

पर्यविक्षकाची स्वाक्षरी……………………………………………….दिनांक ……………………………………………….

Annexure -2

तालुका व जिल्हास्तरीय एचबीएनसी अहवाल - आशा /आशा गटप्रवर्तक / पीएचएन / इन्चार्ज अधिपरिचारीका करीता

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल
१	एकुण जिवंत जन्म	आरोग्य संस्थेमध्ये	
		घरी	
२	कमी वजनाच्या बालकांची संख्या (२.५ किग्रॅ पेक्षा कमी वजन)		
३	एचबीएनसी साठी भेट दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या	६/७ भेटी पुर्ण	
		कमीत कमी ३ भेटी	
४	घरी जन्म झाल्यास जन्माच्या ६ तासांच्या आत आशाने प्रथम गृह भेट दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या		
५	विशेष नवजात काळजी कक्षामधून डिस्चार्ज झालेल्या बालकांची संख्या		
६	विशेष नवजात काळजी कक्षामधून (SNCU) डिस्चार्ज झालेल्या बालकांचा पाठपुरावा आशाने पुर्ण केला आहे अशा बालकांची संख्या		
७	विशेष नवजात काळजी कक्षामधून (SNCU) मधून डिस्चार्ज झालेल्या बाळाच्या बाबतीत आई-बाळ घरी परतल्याच्या दिवशी आशाने प्रथम गृहभेट दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या		
८	जन्मानंतर १ तासाच्या आत स्तनपान दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या (रुग्णालयात किंवा घरी प्रसूतीच्या बाबतीत)		
९	नवजात मृत्यूची संख्या	घरी	
		रस्त्यात किंवा आरोग्य संस्थेत	
१०	HBNC अंतर्गत गृहस्तरावर कांगारु मदर काळजी अहवाल	आरोग्य संस्थेत केएमसी दिलेल्या कमी वजनाच्या एकुण बालकांची संख्या	
		गृहस्तरावर केएमसी दिलेल्या कमी वजनाच्या एकुण बालकांची संख्या	
		आई व्यतिरीक्त कुटुंबातील इतर सदस्यांकडून केएमसी देण्यात आलेल्या बालकांची संख्या	
		सरासरी कमीत कमी ८ तास केएमसी देण्यात आलेल्या बालकांची संख्या	
११		केएमसी दिलेल्या बालकांपैकी मृत्यु झालेल्यां बालकांची संख्या	
१२	जंतुसंसर्ग / न्युमोनिया	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
		संदर्भ पुर्व डोस दिलेले	
	संदर्भित केलेले ठिकाण	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	
१३	वयानुसार वजनात वाढ न झालेल्या नवजात बालकांची संख्या	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
१४	संदर्भित केलेले ठिकाण	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल
१५	जन्मजात दोष किंवा व्यंग	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
	संदर्भित केलेले ठिकाण	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	
१६	स्तनपानाची समस्या (आई किंवा नवजात बालकामध्ये)	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	
१७	हायपोथर्मिया	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
	संदर्भित केलेले ठिकाण	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	
१८	इतर अति जोखमीची बालके	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
	संदर्भित केलेले ठिकाण	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	
१९	एकुण	शोध घेतलेले	
		संदर्भित केलेले	
	संदर्भित केलेले ठिकाण	प्रा.आ.केंद्र	
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु	
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु	
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक	
		खाजगी	

Annexure -3

एचबीएनसी - आजारी आढळलेल्या व संदर्भित केलेल्या बालकांचा अहवाल

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	जाने	फेबु	मार्च
	नियुक्त केलेल्या आशा													
	एचबीएनसी मॉडयल ६ व ७ मध्ये प्रशिक्षित झालेल्या आशांची संख्या	फेज १												
		फेज २												
		फेज ३												
		फेज ४												
	गृहभेटी सुरु केलेल्या आशांची संख्या													
	एचबीएनसी किट चे सर्व घटक आणि ३ महिने पुरेशी औषधे असलेल्या आशाची संख्या													
	इलेक्टॉनिक पध्दतीने आधार आधारित पीएफएमस (सार्वजनिक आर्थिक व्यवस्थापन प्रणाली) व्दारे वेतन लिंक असलेल्या आशांची संख्या													
	एनआयओ प्रमाणित आशांची संख्या													
	नियुक्त केलेल्या गटप्रवर्तकांची संख्या													
	एचबीएनसी प्रशिक्षित गटप्रवर्तकांची संख्या													
	दरमहा आशांना व बालकांना २ भेटी दिलेल्या													

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	जाने	फेबु	मार्च
	गटप्रवर्तकांची संख्या													
	मागील तिमाहित एचबीएनसी कार्यक्रमाचे मानधन मिळालेल्या आशांची संख्या													
	एकुण जिवंत जन्म	आरोग्य संस्थेमध्ये												
		घरी												
	कमी वजनाच्या बालकांची संख्या (२.५ किग्रॅ पेक्षा कमी वजन)													
	एकुण नोंद झालेले नवजात मृत्यु (२८ दिवसां पर्यंत)													
	एचबीएनसी साठी भेट दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या	६/७ भेटी पुर्ण												
		कमीत कमी ३ भेटी												
	घरी जन्म झाल्यास जन्माच्या ६ तासांच्या आत आशाने प्रथम गृह भेट दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या													
	विशेष नवजात काळजी कक्षामधून (SNCU) मधून डिस्चार्ज झालेल्या बाळाच्या बाबतीत आई-बाळ घरी परतल्याच्या दिवशी आशाने प्रथम गृहभेट													

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	जाने	फेबु	मार्च
	दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या													
	जन्मानंतर १ तासाच्या आत स्तनपान दिलेल्या नवजात बालकांची संख्या (रुग्णालयात किंवा घरी प्रसूतीच्या बाबतीत)													
	नवजात मृत्यूची संख्या	घरी												
		रस्त्यात किंवा आरोग्य संस्थेत												
	HBNC अंतर्गत गृहस्तरावर कांगारु मदर काळजी अहवाल	आरोग्य संस्थेत केएमसी दिलेल्या कमी वजनाच्या एकुण बालकांची संख्या												
		गृहस्तरावर केएमसी दिलेल्या कमी वजनाच्या एकुण बालकांची संख्या												
		आई व्यतिरीक्त कुटुंबातील इतर सदस्यांकडून केएमसी देण्यात आलेल्या बालकांची संख्या												
		सरासरी कमीत कमी ८ तास केएमसी देण्यात आलेल्या बालकांची												

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	जाने	फेबु	मार्च
		संख्या												
		केएमसी दिलेल्या बालकांपैकी मृत्यु झालेल्यां बालकांची संख्या												
	विशेष नवजात काळजी कक्षामधून डिस्चार्ज झालेल्या बालकांची संख्या													
	विशेष नवजात काळजी कक्षामधून (SNCU) डिस्चार्ज झालेल्या बालकांचा पाठपुरावा आशाने पुर्ण केला आहे अशा बालकांची संख्या													
	जंतुसंसर्ग / न्युमोनिया	शोध घेतलेले												
		संदर्भित केलेले												
		संदर्भ पुर्व डोस दिलेले												
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												
		प्रमाणानुसार वजनात वाढ न झालेल्या नवजात बालकांची संख्या												

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	जाने	फेबु	मार्च
	वयानुसार वजनात वाढ न झालेल्या नवजात बालकांची संख्या													
	शोध घेतलेले													
	संदर्भित केलेले													
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												
	जन्मजात दोष किंवा व्यंग													
	शोध घेतलेले													
	संदर्भित केलेले													
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												
	स्तनपानाची समस्या (आई किंवा नवजात बालकामध्ये)													
	शोध घेतलेले													
	संदर्भित केलेले													
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												

अ.क्र.	निर्देशांक		एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें	जाने	फेबु	मार्च
	हायपोथर्मिया													
	शोध घेतलेले													
	संदर्भित केलेले													
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												
	इतर अति जोखमीची बालके													
	शोध घेतलेले													
	संदर्भित केलेले													
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												
	एकुण													
	शोध घेतलेले													
	संदर्भित केलेले													
	संदर्भ पातळी	प्रा.आ.केंद्र												
		ग्रा.रु. / एनबीएसयु												
		उ.जि.रु. / एनबीएसयु												
		जि.रु./स्त्री.रु./ विनकाक												
		खाजगी												